

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Departementet

Natur og Klimatilpasning
J.nr. 2020-5298
Ref. MSA
Den 2. juni 2020

**Ændringsforslag til L 164 – forslag til lov om ændring af lov
om naturbeskyttelse (Forbud mod sprøjtning, gødsning og
omlægning af § 3-beskyttede arealer)**

**Ændringsforslag
til
forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse
(Forbud mod sprøjtning, gødsning og omlægning af § 3-beskyttede arealer) (L 164)**

Ændringsforslag

Af miljøministeren, tiltrådt af: ...

Til § 1

x) Nr. 3 affattes således:

»**3.** Efter § 59 indsættes efter overskriften før § 60:

»**§ 59 a.** I tilfælde, hvor forbuddet i § 4, stk. 1, udgør ekspropriation, yder miljøministeren fuldstændig erstatning for tabet.

Stk. 2. Erstatningsfastsættelse efter stk. 1 kan påklages til den i § 46 nævnte Taksationskommission. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag. Klageberettigede er ejere og brugere af den ejendom, som ekspropriationen omfatter. Klage indgives skriftligt til miljøministeren, der videresender klagen til Taksationskommissionen ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.«

[Hjemmel til udbetaling af erstatning i tilfælde af ekspropriation]

Bemærkninger

Til nr. x

Med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås bl.a. indsat en ny bestemmelse i naturbeskyttelseslovens § 4, stk. 1, hvorefter der på arealer, der er omfattet af lovens § 3, stk. 2 eller 3, ikke må foretages 1) sprøjtning eller i øvrigt anvendes bekæmpelsesmidler, 2) gødsning og 3) omlægning eller særskilt jordbehandling, jordforbedring, såning eller plantning. Det foreslåede forbud vil gribe ind i den aktuelle anvendelse af en række § 3-beskyttede arealer, der i dag lovligt drives med sprøjtning, gødsning og/eller omlægning (estimeret ca. 37.000 ha ferske enge og strandenge). Forbuddet vil tillige kunne få betydning for den fremtidige udnyttelse af de arealer, der fremover måtte blive omfattet af ("vokse ind i") beskyttelsen

efter lovens § 3, stk. 2 eller 3, idet også disse arealer vil blive underlagt de anvendelsesbegrænsninger, som forbuddet vil medføre.

Det foreslåede forbud mod sprøjtning, gødskning og omlægning af § 3-beskyttede arealer vil efter Miljø- og Fødevareministeriets samlede vurdering have karakter af generel, erstatningsfri regulering, der er begrundet i væsentlige naturbeskyttelsesinteresser. Forbuddet vil berøre estimeret ca. 9.000 bedrifter, men vil, som anden generel regulering, ramme med varierende intensitet. Det vurderes, at forbuddet i almindelighed vil have begrænset intensitet. Der er herved bl.a. lagt vægt på, at forbuddet vil omhandle ekstensivt drevne naturarealer, og at forbuddet ikke vil hindre en fortsættelse af anden lovlig anvendelse af arealerne til bl.a. afgræsning. Det er ligeledes indgået i Miljø- og Fødevareministeriets vurdering af forbuddet, at det foreslås indført med en toårig overgangsperiode, der i et vist omfang vil muliggøre tilpasninger af arealdriften.

Det kan imidlertid ikke på forhånd udelukkes, at enkelte ejere eller brugere vil kunne blive ramt så atypisk hårdt af det foreslåede forbud mod sprøjtning, gødskning og omlægning af § 3-beskyttede arealer, at forbuddet vil have karakter af ekspropriation. Der henvises herved også til afsnit 2.2.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Det vil bero på en konkret vurdering, om forbuddet i det enkelte tilfælde vil udgøre et ekspropriativt indgreb.

Det fremgår af den med lovforslagets § 1, nr. 3, foreslåede bestemmelse i naturbeskyttelseslovens § 59 a, stk. 1, at miljøministeren vil kunne ekspropriere råderet over ejendom til gennemførelse af det foreslåede forbud i lovens § 4, stk. 1, når forbuddet i det konkrete tilfælde må anses for at udgøre et ekspropriativt indgreb.

Med ændringsforslaget foreslås en ny affattelse af den foreslåede bestemmelse i naturbeskyttelseslovens § 59 a, stk. 1, hvorefter miljøministeren i tilfælde, hvor forbuddet i den foreslåede § 4, stk. 1, udgør ekspropriation, vil yde fuldstændig erstatning for tabet. Som anført ovenfor kan det ikke på forhånd udelukkes, at forbuddet i enkelte tilfælde vil kunne udgøre ekspropriation. Med den foreslåede nye affattelse af lovens § 59 a, stk. 1, slås det entydigt fast, at forbuddet også i sådanne tilfælde vil gælde for de berørte arealer, uden at miljøministeren forinden har truffet en konkret afgørelse herom. Samtidig tilvejebringes der udtrykkelig hjemmel til at udbetale fuldstændig erstatning til de ejere eller brugere, for hvem forbuddet måtte udgøre et ekspropriativt indgreb, jf. herved kravet i grundlovens § 73, stk. 1, om fuldstændig erstatning i tilfælde af ekspropriation.

Den med ændringsforslaget foreslåede nye affattelse af bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 59 a, stk. 1, skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 2, hvormed der foreslås indsat en ny bestemmelse i lovens § 4, stk. 3, hvorefter miljøministeren i særlige tilfælde vil kunne meddele dispensation fra det foreslåede forbud i lovens § 4, stk. 1. Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til den foreslåede § 4, stk. 3, at der ved særlige tilfælde forstås, at det foreslåede forbud i lovens § 4, stk. 1, i det konkrete tilfælde må anses for at udgøre et ekspropriativt indgreb. I de tilfælde, hvor der efter den foreslåede § 4, stk. 3, vil blive meddelt dispensation, vil der ikke opstå spørgsmål om udbetaling af ekspropriationserstatning efter den foreslåede nye affattelse af § 59 a, stk. 1. I forbindelse med indførelsen af det foreslåede forbud i § 4, stk. 1, vil miljøministeren således, hvor forbuddet konkret måtte udgøre ekspropriation, enten udbetale erstatning eller meddele dispensation fra forbuddet. Ved valget mellem dispensation fra forbuddet og udbetaling af ekspropriationserstatning vil der bl.a. kunne indgå en afvejning af naturbeskyttelseshensyn over for hensynet til den berørte ejers eller brugers interesse i muligheden for fortsat sprøjtning, gødskning og/eller omlægning af de pågældende arealer, jf. herved de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 2.

Efter den med lovforslagets § 1, nr. 3, foreslåede bestemmelse i naturbeskyttelseslovens § 59 a, stk. 2, 1. pkt., vil ministerens afgørelse om ekspropriation efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 59 a, stk. 1, kunne påklages til den i lovens § 46 nævnte Taksationskommission for så vidt angår erstatningsspørgsmålet. Af de foreslåede bestemmelser i stk. 2, 2. og 3. pkt., fremgår, at klagefristen vil være 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, og at fristen, hvis denne udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges til den følgende hverdag. Efter det foreslåede 4. pkt. vil de klageberettigede være ejere og brugere af den ejendom, som ekspropriationen omfatter. Endelig fremgår det af det foreslåede 5. pkt., at klage vil skulle indgives skriftligt til miljøministeren, der vil videresende klagen til Taksationskommissionen ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Som konsekvens af den med ændringsforslaget foreslåede nye affattelse af bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 59 a, stk. 1, foreslås også en ny affattelse af de foreslåede klagebestemmelser i lovens § 59 a, stk. 2. Herefter vil bestemmelserne i § 59 a, stk. 1, og § 59 a, stk. 2, 1. pkt., stemme overens. De øvrige foreslåede klagebestemmelser i lovens § 59 a, stk. 2, 2.-5. pkt., vil ikke blive berørt af den foreslåede nye affattelse af § 59 a, stk. 2.